

Skolen i Morgen

Tidsskrift for skoleledelse

Nr. 3 • november 2013 • 17. årgang • Tema: Lektier

Tid til lektier – eller?

Af Claus Hjortdal

I dette og de kommende numre af *Skolen i Morgen* vil vi tage fat på delelementer af reformen af folkeskolen, og vi lægger ud med lektier som tema.

Under forårets debatter i folkettinget og i medierne stod det klart, at der var forskellige tilgange til lektier, der stred mod hinanden. Lars Qvortrup kalder dem i sin korte, men skarpe artikel her i tidsskriftet for hhv. en socialdemokratisk, en konservativ og en liberal tilgang. Det blev på lektieområdet en konservativ-liberal tilgang til lektier, der vandt i første runde. Den obligatoriske lektiehjælp eller fordybelsestid, som det forsøgsvis er kaldt, bliver ikke indført i forbindelse med lovgivningen i denne runde.

Regeringen havde en tilgang, der var rundet af mere fordybelse og en sikring af de svages mulighed for kvalificeret hjælp, så de var velforberedte til næste time – og havde lært mere. Over for dette stod de konservatives tilgang, at det er netop forældrenes ansvar og pligt og et vigtigt interesseområde for forældre at tage sig af. Det er ikke en samfundsopgave.

Spørgsmålet er, om ikke det er tid til at retænke hele begrebet lektier ind i den ny reform. Flemming B. Olsen opridses i sin artikel fem grunde til, at læreren giver lektier for. Samtidig ser han lektiefrihed som en fornyelse i den didaktiske diskussion. Det er det spor, jeg vil forfølge.

Hele reformen handler om fokus på undervisningens effekt – eller på elevernes læring, alt efter synsvinkel. I det lys må vi sige, at lektier oftest ikke har den ønskede effekt, idet det jo som hovedregel foregår uden for skolen og væk fra læreren. Så den manglende sammenhæng og ofte mangel på kvalificeret

hjælp til de elever, der har mest brug for det, giver ikke det ønskede resultat. SFI-undersøgelsen, som Ida Gran Andersen tager sit udgangspunkt i artiklen ”Hvad betyder lektielæsning for elevernes faglige udbytte?”, viser faktisk en negativ effekt, når lektier bliver brugt på denne måde.

Jeg vil slå til lyd for en nytænkning, hvor vi tager udgangspunkt i elevens læringsmål. Med tydelige mål for, hvad der skal læres, med materialer, der understøtter denne læring, med klare afstemninger og forventninger til, at eleven kan nå læringsmålet, og med øget brug af it til at synliggøre det nævnte, kan lektier måske i stedet transformeres til en langt mere kvalitativ samtale mellem barnet og forældrene, når roen har sænket sig i de små hjem. Hvis lektier bestod af, at eleven vil kunne berette, hvad de har lært i skolen, finde eksempler i sin ”elevmappe” på nettet, så vil en reproduktion af dagens læring sikre, at eleven får repeteret det endnu engang, og måske kan elev og forældre sammen finde nye opgaver, historier eller ord som supplement til læringen. Det vil kunne give lektier rollen som bindeleddet til skolen på en ny og mere kvalitativ måde.

Adam Valeur præsenterer i artikel ”Hvordan sikrer vi, at lektier giver fuldt udbytte?” en lang række refleksioner og fif til, hvordan lektier lykkes, og han slutter af med at konkludere, at udbytterige lektier kræver et øget og mere kvalitativt samarbejde mellem skole og hjem.

Jeg vil opfordre alle skoler til at læse artiklerne, gå ind i refleksioner over, hvorfor I giver lektier for, og endelig lave nogle forsøg, hvor I sætter fokus på, hvordan I får det til at give den ønskede effekt. Det vil vi glæde os til at skrive om til næste år!

▼ Indhold

Om hjemmearbejde

Af John Hattie

Her præsenteres et uddrag af John Hatties resultater omkring effekten af hjemmearbejde på elevens læringsudbytte – og effekten er ikke stor.

2

Hvad betyder lektielæsning for elevernes faglige præstationer?

Af Ida Gran Andersen

Artiklen præsenterer, hvad vi ved om lektierens betydning for elevernes læringsudbytte. Den peger samtidig på udfordringerne i at søge og få sikker viden om lektierens betydning, da der er et utal af andre faktorer, både i skolen og uden for, som påvirker elevernes faglige præstationer.

4

Hvordan sikrer vi, at lektier giver fuldt udbytte?

Af Adam Valeur Hansen

Ud fra en definition af formålet med lektier diskuterer forfatteren i denne artikel lektier i relation til differentiering, variation i metode, mål og feedback, elevens selvledelseskompetence og forældresamarbejdet.

7

Lektier eller ej?

Af Flemming B. Olsen

I denne artikel indkredses forfatteren de centrale argumenter for og imod lektier og den lektieintegrerede undervisning. Han konkluderer desuden, at skoleledelsen spiller en vigtig rolle i at skabe rum for den didaktiske udvikling, der skal til, for at en lektieintegreret undervisning kan lykkes.

10

Lektiecaféer

Af Lars Qvortrup

En knivskarp analyse af, hvordan lektiecaféer blev et ideologisk symbol i den politiske debat omkring folkeskolereformen.

13

Bog anmeldelse

Inklusionens didaktik

15

